

БҮРЯАТ УЛС

1997
ИЮЛИН
23

Зунай һүүл
улаагшан хонин
харын
18
гарагай 4
СРЕДА
№ 137 (19728)
Газетийн сэн хэлсээтэ

1921 оной
декабриин
21-һээ гарана

Бүгэдэ арадай сонин

ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИ

Июлиин 21-дэ 15 сагта Улаан-Үдэдэ, конференци үнгэргэбэ. Эхиндэнь тэрэ Хэблэлэй байшанда Россин Заншалта Россин Федерациин Заншалта Буддын Буддын шажанай Сангхын хэблэлэй шажанай Сангхын хандалга соносхоод, секретарь Борис Дондоков пресс-асуудалнуудта харюусаа.

Россин Федерациин Заншалта Буддын шажанай Сангхын ХАНДАЛГА

Россин Заншалта Буддын шажанай Сангхын Хуралай суглаан болоо гэнэншүү "Коммюникегэй" Буряад Республикын олондо мэдээсэл тараадаг хэрэгсэлнүүдтэ толилогдоһон ушартай хамба лама, Россин Федерациин Заншалта Буддын шажанай Сангхын толгойлогшо Д.Аюшеев хэблэлэй түбтэ имэ хандалга болон тайлгари тунхаглаха даабари үгөө гэбэл:

1. 1997 оной июлиин 16-да Россин Заншалта Буддын шажанай Хуралай суглаан болоогүй.

2. Заншалта Буддын шажанай Сангхын Уставай 3.17 пунктын ёһоор Хуралые хамба лама өөрынгөө үүсхэлээр гү, али Хуралай 10 процент гэшүүдэй эрилтээр зарладаг юм. Иимэ эрилтэ-тэйгээр хамба ламада хэншье хандаагүй.

3. Заншалта Буддын шажанай Сангхын хүтэлбэрилгын зургаан болодог Хуралай үүргэнүүд болон эрхэ түлөөлэгшэдые эзэм-

дэхэгээн хэдэлгыг хүсэндөө байһан хуулиие болон Буддын шажанай жаяг журамые хазгайруулһан ябадал, мүн хамба ламын, Россин Заншалта Буддын шажанай Сангхын толгойлогшын байрадаа үгы байхада, Россин Федерациин Буддын шажанай нэгэдэл дотор засаг эзэмдэхэ нэдэлгэ гэжэ заншалта Буддын шажанай Сангха тоолоно. Эдэ ябадалнууд хүзэгшэдэй, Россин болон дэлхэйн олонитын үмэнэ Заншалта Буддын шажанай Сангхада нэшхэл сэдхэлэй талаар туйлай ехэ хохидол үзүүлээ.

4. Дээрэ заагдаһан "Коммюнике" эмхидхэлгэ болон тараалгада Буряад Республикын Президентын, Правительствын дэргэдэхи олондо мэдээсэл тараадаг хэрэгсэлнүүдэй талаар хорооной түрүүлэгшэ господин Д.Г.Санжиевай хабаадалга болбол гүрэнэй засагай зургаануудай түлөөлэгшын шажанай нэгэдэлэй дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсаһан

ябадал байха зуураа Россин Федерациин Конституцие болон нэшхэл бодолой эрхэ сүлөө тухай хүсэндөө байһан хуули ёһые бүдүүлгээр эбдэһэн ябадал болоно.

Россин Заншалта Буддын шажанай Сангха господин Д.Г.Санжиевай ябадалнуудта сэгнэлтэ үгэхые болон тэрэнэй тушаа зохихо хэмжээнүүдые абахые Буряад Республикын Президентые, Арадай Хуралые, Правительстве гуйна.

5. Буряад Республикын олондо мэдээсэл тараадаг хэрэгсэлнүүдэй шалгагдаагүй материал толилһонтой дашарамдуулан, Россин Заншалта Буддын шажанай Сангха сэдхэл бодолой талаар ушаруулагдаһан хохидолые хүсэлдүүлхэ хэрэг сүүдтэ бариха эрхэтэйгээ мэдүүлнэ.

Борис ДОНДОКОВ,
Россин Федерациин
Заншалта Буддын
шажанай Сангхын
хэблэлэй секретарь.

1997 оной июлиин 21.

БЮДЖЕДЭЙ ТҮЛБЭРИ ХАНГААГҮЙ НАА...

"Бурятмобель" гэжэ акционернэ бүлгэмэй директор Н.П.Мокрий экономика болон социальна талаар онсо гурим бээлүүлхэ талаар комиссиин зүблөөн дээрэ тоособо. Мүнөө тус предпрятии 5545, 9 миллион түхэриг үритэй болонхой. Тэрэнэй тоодо бюджеттэ - 1950,1 миллион, салин хүлһэнэй - 649 миллион түхэриг. Иимэ ехэ үри шэритэй байгаад, предпрятиин директор Н.П.Мокрий зохихо хэмжээнүүдые абанагүй гэжэ зүблөөн дээрэ тэмдэглэбэ. Жэшээн, предпрятиида үритэй мүнгэнэй хэмжээн

мүнөө 1341,4 миллион түхэригтэ хүрөөд байна. Теэд энэ мүнгэ бусааха талаар горитой хэмжээнүүд абтанагүй.

Хэрбээ сентябриин 1 болотор эрид хэмжээнүүдые абажа, бюджетэй түлбэри хангажа шадаагүй болболнь Н.П.Мокрий гэгшые тушаалһаань сүлөөлхэ тухай дурадхал акционернэ бүлгэмэй гэшүүдэй суглаан дээрэ табиha гэнэн тогтоол комиссиин гэшүүд нэгэн дугаар баталан абаа.

А.ДОРЖИЕВ,
алба татабарин талаар Буряад
Республикадахи гүрэнэй инспекциин хэблэл.

Һүүлэй мэдээсэлнүүд

ХАЖУУРАЙ ХАНХИНААН ЗЭДЭЛБЭ

Урдань энэ үедэ аймагай олонхи ажахынууд нилээд ехэ газарай ногоо сабшанхай, олохон һури бодхоожо үрдинхэй байдаг бэлэй.

Энэ жэлдэшые хабарай һүүл багаар, зунай эхээр һулагүй хура бороотой байжа, сабшалангай ногоон муу бэшээр ургажа эхилһэн, ажахынууд үбһэндөө эртэшэг орохоор хараалһан юм. Теэд июнь, июлиин халуун энэ хараа түсэбыень буруу хүргөө. Шанга халуун дээрүүдтэ ехэнхи сабшалангай ногоон нилээд хатаа, ургасань муудажа эхилээ.

Иимэ байдалай тохёолдоходо, аймагай олонхи ажахынууд үбһэндөө зааха хожомдожо орохо, һүүлэй үеын бороодо сабшалангай ургасын бага зэргэ найжархые хүлээн татаха баатай болобо.

Гэбэшые мүнөө үбһэшэд миин һуунагүй. һаяхан XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой сабшалан дээгүүр ябахаданнай, олонхи звенонуудын сабшаландаа гаранхай байгаа нэн. Түрүүшын ээлжэндэ тэдэнэр уһа намагай, бургааһа шугын захаар шийгтэй газараар ургаһан ногоо гол түлэб гар хажуураар сабшана. Юрэдөөл, хаанашье ябахад, хажуурай ханхинаан дуулдана гэхээр.

Тусхайлбал, Бүтүү гэжэ газарта А.Н.Васильевай, Наринда - С.Н.Аюшеевай, Баруун-Буусад - В.К.Ковалевой, Ташаланда - В.И.Ивакинай даадаг звенонууд хүдэлнэ. һүүлэй үдэрнүүдтэ тэдэнэр гар хажууршадаһа гадна, тракторай, морин косилкануудаа табижа эхилээ.

- Бүхыдэнь 1400 гаран гектарай ногоо сабшажа, адагынь 14-15 мянган центнер үбһэ абахал ханаатайбди. Ногоон дан муу гэхээр бэшэ. Саашадаа бороогой һүүлдэ добо газарнууднай найжарха аабза гэжэ һананабди, - гэжэ колхозой түрүүлэгшэ Ю.Г.Зарипов хэлэнэ.

А.ВИЛЬМОВА.

Загарайн аймаг.

ТҮРҮҮШЫН ҮДЭРНҮҮДЭЙ ДҮН ҺАЙН

Агын аймагай "Гүнэй" совхозой оньһожоруулагдамал 1-дэхи бригадын үбһэшэд июлиин 1-һээ үбһэ хуряалгадаа хамсыгаа шаман оробо. Тиигэжэ арбаад үдэрэй турша соо 150-яад рулон гэхэ гү, али 30 мянганһаа үлүүтэй центнер үбһэ хуряжа абаад байгаа нэн. Арбан хүнһөө (долоон механизатор, ашаанай автомашины нэгэ жолоошон, тогоошон, бригадир) бүридэһэн бригадын ажалай охин үдэрһөө үдэртэ улам эршэдэнэ.

- Дан эртэ, сэсэг ногооной үрэхэешые хаяагүй үедэ үбһэндөө оробот гэжэ зүб анхарбат. Зүгөөр бидэ Хилын голой жэл бүри үертэ абтадаг ушарһаа, намаг газарай мүнөө хуурай байһан дээрэнһа хамбаашалан, хадалгая эртэ эхилбэ гэшэбди, - гэжэ тус бригадые ударидагша Түмэр Ампаевич Цырендэшиев хэлээ нэн.

Гүнэйхид, хүршэ акционернэ "Һүдэнтэ" бүлгэмэй Хилын голой нуга сабшалангуудые энэ жэл арендэдэ абаад, эндэхээ 8 мянган тонно үбһэ хуряахаар түсэблэнхэй.

Б.ГЫНДЫНЦЫРЕНОВ.

РОССИЙСКАЯ НАЦИОНАЛЬНАЯ ПРОГРАММА НАРОДНЫЙ ТЕЛЕФОН

ЛЕТНЯЯ СКИДКА

С 1 ИЮЛЯ на установку телефона по ДОГОВОРУ телефонного займа.

~~700 \$~~
прежняя
стоимость

450 \$
стоимость со
скидкой

Городская телефонная сеть (ГТС) приглашает жителей центральной части Советского района, 1 квартала Железнодорожного района для заключения ДОГОВОРА телефонного займа по адресу: ул. Жуковского, 1, ГТС, тел. 6-15-11.

Бэшүүрэй аймагай Гутайн эхин хургуулийн 75 жэлэй ойдо

ГЭГЭЭРЭЛ СОЁЛОЙ ГЭРЭЛТЭЙХЭН СОНХО

Б УРЯАД ЗОН хадаа эртэ урда сагнаа эрдэм ном үзэхэ дуратай байһан монгол угсаатанай нэгэн болоно. Дээдэ үеһөө хуушан монгол бэшэгтэй, һүүлдэнь буддын шажанай дэлгэрхэдэ, айл бүхэн заабол нэгэ хүбүүгээ дасанда үгэжэ, түбэд, монгол бэшэг шудалуулжа, Түб Азиин үндэр соёлтой танилсуулдаг байһан гэжэ мэдээжэ. Угышые наа, "ябаган багшанарта" (айлаар ябажа, хүүгэдтэ монгол үзэг бэшэг заадаг багшанарые иигэжэ урдань нэрлэдэг байгаа юм) заалгуулжа, гэртээ ном үзүүлдэг байһан гэшэ.

Хүүгэдээ ород хэлэндэ хургаха гэхэн ханал бодол XIX зуун жэлдэ буряадуудай дунда дэлгэржэ, ябадал хэгдээд, эндэ-тэндэ приходско училищинууд нээгдэжэ захалһан гэжэ архивай саарһанууд гэршэлнэ. 1868 ондо Суулгын приходско училищитай хамтаруулагдаһан түүхэтэй. Тиихэдэнь манай тэндэхи үхибүүдэй хургуулида ябахада, ябадалынь таагүй, холо болошоо нааб даа. Отогоймнай гулваа Норбо Тоболов Үдын-Байшанай захиргаанда, онсолбол, Үдын-Байшанай, Баргажанай, Сэлэнгын округуудай штатна смотритель Николай Васильевич Паршин гэгшэдтэ мэдүүлгэ барижа, баруун Нарин-Гутайда,

эрдэм номой мүрөөр ябаһан Мункуев Виктор Доржиевич Хара далайн эрьедэхи Сочи хотодо эмшэнээр ажаллажа байдаг. Наяхан Гутайнгаа медпунктда туһаламжа болгон, 500 мянган түхэриг мүнгэ эльгээгээ.

Мүнөө орон доторнай экономическа тон хүндэ байдал тогтонхой гэшэ ааб даа. Иимэ хүшэр сагта хургуулингаа 75 жэлэй ойн тэмдэглэгдэжэ байхада, шадал зэргээрээ нютагаархиднай хандиб оруулха аабза гэжэ ханагдана. Дээдэ үеымнай ахамдуудай, мүнөөнэйшье хүнүүдэй һайхан жэшээ урдамнай тобойжо байна ха юм даа.

Юундэ иигэжэ бэшэбэш гэхэдэ, бага хууринуудай хаясаанда ороод байхада, Гутай хууриной зон үсөөр-жэ, хургуулишые доройтоод, үймөөн үрхирөөн соогуур хаагдажа, байшаниены Мотня руу абаашажархидан байгаа. Тиигээд бага хууринуудай үргэгдэжэ эхилхэдэ, залуушуул һөөргөө бусажа ерэхэдэ, дахин хургуули барюулаа. Зүгөөр материальна үндэһенинь тулюурхан ааб даа.

Анхан Шаандобо дээрэ байһан Гутайн эхин хургуули хадаа нютагаархидайнгаа үхибүүдэй наһанайнь харгыда залуур болоһон түүхэтэй. Эгээл түрүүн энэ хургуулида хураһан зон булта дээшээ урһан байна даа. Тоолобол, Цыбикжапов Содбо олон жэлдэ судья, республикынгаа Верховно Сүүдэй гэшүүн ябаа. Очиров Номогон һомон зүблэлэй түрүүлэгшэ, Бэшүүр тосхондо промартелин ударидагша байгаа. Нимаев Сэдэб, Султумова Дулма гэгшэд парторгнууд ябаһан байна.

Гутайнгаа эхин хургуулийн һүүлээр Шэбэртэ ошожо, 7 класс түгэсхэжэрхөөд, Улаан-Үдын педучилищитай дүүргэһэн Рандалов Юрий Базарович философиин эрдэмэй доктор болотороо ургаад, мүнөө БНЦ-гэй эрдэмтэ хүдэлмэрилэгшэ. Мүн баһал Гутайн эхин хургуули дүүргээд, Шэбэртэдэ 7 классай һүүлээр Улаан-Үдын педучилищитийе улаан дипломтойгоор түгэсхөөд, Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ БГПИ-гэй физико-математическа факультет дүүргэһэн Батуев Цыден Цыбикжапович олон жэлдэ Шэбэртын дунда хургуулийн директорээр, физикын багшаар ажаллаһан байна. Олон бэрхэ шабианарые хургажа гаргаһан, ехэ габыятай хүн ааб даа. Хүндэ үбшэндэ

Гутай нютагтамнай гуталаа элээһэн нэгэшые багша мартаргааргүй!

дайрагдажа, олон жэл хэбтэһэнээ, һаяхан наһа бараа даа...

Гутайн хургуулида хуража гараһан үхибүүд саашаа дамжан, дээдэ эрдэм олоод, эндэ-тэндэ инженерэй, багшын, эмшэнэй мэргэжэлээр ажаллажа байгаашад олон.

Гутайн хургуулида багшалһан, зүрхэ сэдхэлээ үхибүүдтэ зорюулһан хүнүүдые нэрлэнгүй гаража болохогүй байна. Гутайн хургуулийн эгээл түрүүшын багшаар Абшан шүүлингын Будажаб ажаллаһан байна. Айган багша гэдэг һэмди гэжэ үндэр наһатан дурдана. Норбо Тоболовой барюулһан хургуулийе дүүргэһэн Ринчино Бадмадоржо тухай дээрэ хэлэгдээ һэн. Мүн манай нютагай Цыбикжапов Данзан удаан ажаллаа. Нютагтаа Данзан багша гэжэ суурхаһан энэ хүн Мухар-Шэбэртэ таряашан-залуушуулай хургуули дүүргэһэн юм. 1914 ондо түрэхэн Данзан багша 1928 ондо комсомолой гэшүүн болоһон байгаа. 1930 онһоо 1938-1939 онуудай хуралсалай жэл болотор Гутайда багшалаад, сэрэгэй албанда мордохон намтартай. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай эхилхэдэ, тэрээндэ эдэбхитэйгээр хабаадаһан габыятай. 1946 ондо хэдэн орден, медальтай хүн сэрэгһээ табигдажа ерэхэдээ, дахин Гутайнгаа хургуулида баһал багша болоо.

Нютагтамнай суурхаһан, хүндэтэй болоһон

Сускин Фёдор Фёдорович гэжэ хүн горитойхо мур сараа үлөөһэн байна.

Тэрэ хадаа 1914 ондо түрэхэн, Боохондо 7-дог класс 1930 ондо дүүргээд, Хяагтын педтехникумда 3 жэл хуража байгараа, ехээр үбдөөд, хуралсалай орхөөд, Бэшүүрэй аймагай Шэбэртын хургуулида багша болоо. Тэндэһээ Гутай ерэжэ, манай хургуулида олон жэлдэ багшалһан алдартай.

Бүхы наһаяа манай хизаар нютагтай холбоһон Фёдор Михайлович Степанов Эрхүүгээ

можын Эхирэд-Булгадай аймагай Олой хууринда 1912 ондо түрэхэн байна. Гутайн эхин хургуулийн даагы болоод лэ, Шэбэртын, Ленинскэ дунда хургуулинуудай директор, Бэшүүрэй арадай гэгээрэлэй таһагые даагша болотороо ургаа, эрдэм хуралсалад наһанайнгаа 40 гаран жэлье тэрэ зорюулаа. Һайн ажалаһанайнгаа, хургуули хуража барюулһанайнгаа түлөө Бурядай АССР-эй болоод РСФСР-эй хургуулийн габыята багшын мэдээтэ солодо тэрэ хүртэһэн байна. Мүн олон медальтэ Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаһан байгаа "Знание" бүлгэмэй эдэбхитэй лектор республикын Гэгээрэлэй министрствын коллегийн гэшүүн ябаһан, 1960 ондо Багшанарай бүхэроссин съездын делегат байһан, залуу олоо багшанарта замыень олгоһон Ф.М. Степанов 1990 ондо наһа бараа.

1932 ондо Эрхүүгэй рабфагай III курсда хураһан Миронова Зинаида Михайловна манай нютагтай багшалһан байна. Һүүлдэнь Шэбэртэдэ ажаллаа.

Гутайн эхин хургуулида ажаллаһан бүхы багшанар тухай бишыхан бэшэг соо тодорхойгоор хөөрэхэ аргагүй хадань нэрэнүүдыень дурдаа гарая даа. Эндэ хэлэгдэһэн багшанарһаа гадна Бандын Намдаг багшалһан байна. Энэ багша тухай тэрэ үеын нютагай залуушуул дуу зохёоһон ха:

**Базаар майхан татажархөөд,
Бандын Намдаг ерэ гүүлээ.
Байгаараал шангая мордохом
Баталһан ганса нүхэртөө...**

Саашань тоолобол, Дондогой Цэрэндоржо Санжын Аюур, Манзанова, Табитуев, Дагаев-Һүүлдэ нэрлэгдэһэн багшанарай нэрэ алдарые хүгшэд хананагүй. Гэбэшые хэн багша, ямар хубсаһатай хэн бэ, ямар шарайтай хэн бэ гэжэ элээр ханахань гайхалтай.

Арад зонийе гэгээрүүлхэ нангин хэрэгтэ һэшхэлээрээ оролдохон бүхы багшанар өөр өөрынгөө мур сараа үлөөһэн байнал даа. Эдэнь габыа солье залуу ерээдүйн үетэн нэгтэшые мартангүй, хэтэ мүнхэдөө ханажа ябаха аабза.

Гэгээрэл соёлой гэрэлтэйхэн сонхо боложо үгэһэн Гутайн эхин хургуулийн 75 жэлэй ойгоо нютагаархидаа, тэндэ хураһан бүхы хүнүүдые халуунаар амаршалаад, бултандань элүүр энхые ажалдань амжалта, үри бээнэртэнь үндэр заяа хүсэе!

Галина ОЧИРОВА,
Буряад Республикын
гүрэнэй архивай хүдэлмэрилэгшэ,
ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Д.Ц. Цыбикжапов - Данзан багша (1945 оной июлин 7-до Германиши Цилинцик хотодо буулгуулаһан); 1947-1948 онуудай хуралсалай жэлдэ Гутайн хургуулида хураһан хүүгэд Мидагма Эргынеевна Цыренжапова багшатайа.

"...хургуулийн байшан өөрынгөө мүнгөөр барюулхые зүбшөөгыт"

"хургуулийн байшан өөрынгөө мүнгөөр барюулхыемни зүбшөөгыт" гэжэ хандаһан байна. Һүүлдэ зон сугларжа, тэрэ хургууля ород тосхондо барюулаа гэлсээ ха. Тиигээд тэрэ хургууля Тоодхотодо барюулаад, 1874 оной декабрь нарада тэрэнээ нээһэн тухай документ манай республикын архивта 56-дахы жасын 213-дахы хэрэг соо ехэ дэлгэрэнгыгээр бэшээтэй, аяар 77 хуудатай байна. Тэрэ Норбо Тоболов 1874 ондо 34 наһатай, буддын шажантай, олон малтай, ород модон, мүн һэеы гэрнүүдтэй, һамгатай, үхибүүтэй байгаа. Эсэгэнь зайһан хүн байгаа. Үзэг бэшэг гэртээ шудалһан гэнэ. 1867 ондо зоной хунгалтаар гушад отогой гулваа болоһон гэнэ.

Тоодхотын хургуулийе олон үхибүүд дүүргэжэ гараа. Олонхинь багшаар эндэ-тэндэ ажаллаһан юм. Тэрэ хургуули дүүргэһэн Ринчино Бадмадоржо манай Гутайда хубисхалай һүүлдэ, бүри 30-аад онуудаар багшалдаг байгаа.

Гутайн эхин хургуули 75 жэлтэй болобо гэшэ. Гутайн зон нютаг дээрээ хургуулитай болохо гэжэ олоороо хэлсэжэ шийдэһэн ха. Тиигээд лэ аяар 120 жэлэй саана гушад отогоймнай гулваа

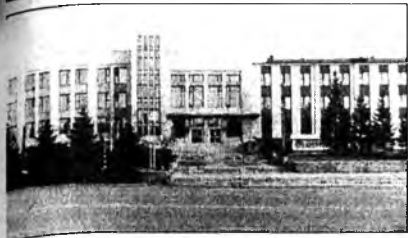
Хара далайн эрьехээ хани халуун сэдхэлээ нютагтаа хандуулжа...

Норбо Тоболов өөрынгөө мүнгөөр хургуули барюулжа, ехэ буян олоһон байна гэжэ ханагдана. Тиихэдэнь нютагаймнай Жэмээ Бадма гэжэ хүн гэрээ бэлэглэжэ, тэрээн соонь Гутайн эхин хургуули нээгдэһэн түүхэтэй. Жэмээ Бадма хадаа 1921 ондо урагшаа Монгол руу нүүхэдээ, гэрээ хэндэшые худалдангүй, "хургуули болоод байг" гээд, зондоо бэлэглэһэн юм гэжэ үбгэд хүгшэд хөөрөжэ үгөө һэн.

Анхан Гутайн эхин хургуулида хураад, саашаа

УЛААН-ҮДЭ: АЖАБАЙДАЛ, АЖАЛ ХЭРЭГҮҮД

Түрэл хотымнай ажабайдалга, ажал хэрэгүүдтэнь зориулагдана тусхай гурба дахи хуудагданга манай корреспондент В.ШАГДУРОВАЙ асуудалнуудта городской Советэй түрүүлэгшэ Б.Ц.ДЫМ-БРЫЛОВ харюусана.

— Бимба Цынденевич, 1997 оной хахад жэлын үнгэршэбэ. Энэ хугасаага хэгдээн ажалай зарим тэды гүнгүүд тухай тобшохоноор хөөрөжэ үгэхыетнай гуйха байна.

— Сагай хэды хүндэ хүшэр тухай хэлэжэл, дабтажал байхань нэгэ талаараа хашартайшье, шэлээтэйшье болошоо. Тээд яахабиш, үнэн дээрээ байдал тиимэл ха юм даа. Зарим баримтануудаар абажа харахада, үрэн доторхи байдал багааршье наа, хайн тээшэе хубилхан янзатай. Предприятинууд хүл дээрээ гаража, олзо оршо оложо сахаланхай. Олзын хэрэг эрхилэгшэдэй олонхиниинь мүн лэ урагшатай хүдэлнэ. Эдэ бүгэдэһөө уламжалан албан татабарин мүнгэнэй хэмжээн нэмэнэ. Тээд байдалай бүхы дээрээ хайжархань үшөөл үды хагаа. Салин хүлхэн түлэгдэнэгүй, доройтоһон предприятинуудай тоо үшөөл олошорһоор гэхэ мэтшээлэн тоолобол олон лэ даа. Иимэ оршон байдалга тэсгэй зургаануудай ажалай ямар орёо хүндэ байһыень ойлгохоор. Тиибэшье ажал ябуулагдажал байна. Жэшээнь депутатуудай городской Совет энэ хугасаага үнгэргэхэ гэжэ хараалхан сессинүүдэ бараниень үнгэргөө. Зүбшээгдэхэ асуудалнуудгаа гадуур үшөө олон асуудалнууд тэндэ харагдаа.

Депутатуудай саг үргэлжын комиссинууд үрэ гүнтэй хүдэлөө гэжэ онсолон хэлэхэ байнаб.

Март харын эхээр Улаан-Үдэ хотын Устав зүбшэн хэлсэгдэжэ, сесси дээрэ баталагдан абтаа хэн. Энэниие би омогорхон тэмдэглэхэ хүсэлэнтэйб. Юундэб гэхэдэ, ницслэл хотомнай одоошье өөрын Уставтай боложо, ажал хэрэгүүдэ ябуулахадманай аргагүй "хүнгэн" болоо.

Гэбэшье ханаа зобоһон асуудалнууд үшөө олон. Жэшээлбэл, зоние гэр байраар хангаха хэрэг хүүлэй жэлнүүдтэ бүри муудаа. Барилга мүртэй ябуулагданагүй. Хотын транспортын талаар асуудалнууд олон.

— Энэ зарлалай депутатуудай хүдэлжэ эхилхээр жэлхээ үлүү саг үнгэршэбэ. Энэ хугасаа соо тэдэнэр яһала хубилаа гэжэ би адаглагшаб. Сессинүүд дээрэ тэдэнэй үгэ хэлэхэшье, мүн асуудалнууды зүбшэн хэлсэхэньше хараа байса ондоо болонхой. Танай ханахада, мүнөө депутатууд ямаршье асуудал яб байтар шидхэхээр гү?

— Наяа хунгагаад, хүдэлжэ сахалан депутатуудта (үнэхөөрөөшье багшанар, эмшэд, хүтэлбэрлэгшэд) юун дүршэл гэжэ байха нэм даа. Тээд үни удаан "гадажа" байха саг үгы: ээлжээтэ сессиин асуудалнууды бэлдэхээ тэдэнэр абаһаар хам ородог. Тиигэхээр лэ сессиһээ сесси хүрэтэр тэдэнэй гүй гүршэл нэмэхээр ябашадаг. Ямаршье асуудал болог - тэрэниие зүб мурөөрнө, хуулига үндэһэлэн шидхэхэ гэшэ манай уялга. Ушар тиимэхээ эндэ горитойхон бэлдэхэл хэрэгтэй ха юм даа. Эндэ нэгэ иимэ ажаглалта хэхэ хэрэгтэй - депутатууд асуудалнууды бэлдэхэдэ, мэргэжэлтэды урижа, тэдэнтэй хамта хүдэлдэг.

Хунгагшадта саг үргэлжэ уулзажа байдаг, хотын ажабайдалга шухала асуудалнууды олоной хабаадалгатайгаар үргэнөөр зүбшэн хэлсэхэ гэжэ оролдодог. Саг үргэлжэ, түсэбэй ёһоор ходо үнгэрэгдэжэ байдаг депутатуудай үдэрнүүд манай ажалда ехэ туһатай гэжэ би ханадагби. Юуб гэхэдэ, иимэл үдэрнүүдтэ депутатууд ажалаа илангаяа эршэмтэйгээр ябуулжа, ажалша коллективүүдтэй уулзана, асуудалнууды гүнзэгыгөөр шэнжэлнэ, хунгагшадтайгаа гүйлта, дурагдалнууды шагнажа, харюунууды үгэнэ. Энэмнай ёһотойл нуралсал гэшэл даа.

Гэбэшье зарим орёо хүндэ асуудалнууды хэдэн сесси дээрэ хараха баатай болодогбди. Жэшээнь, хотын транспортын асуудал. Яахабиш тээд, мүнэ танганай үгыгэ юмэ даб гээд шидхэхын аргагүй байнал даа. Энэ зарлалай депутатууд яһала хайн хүдэлнэ гэжэ би тоолодогби. Тиигэбэшье зарим тэды хүсэл гэхэ юм гү даа, али ажаглалта би. Жэшээлбэл, мүнөө бюджетэй, албан татабарин, муниципальна зөөриин ба социальна-экономическа хүгжэлтын талаар комисси илангаяа хайн хүдэлхэ ёһотой. 1998 оной бюджет тушаа ажал үни эхилэнхэй, асуудалнууд олон. Ерэхэ жэлэй республикын бюджет сохёон байгуулха зүбшээгын комиссиин бүригдэлдэ хотын түлөөлэгшые оруулха шухала.

— Улаан-Үдэ хотын Уставай абтаһанай угаа хүдэлхэдэшье амар болоо ёһотой. Юуб гэхэдэ, тус Устав хотын ажабайдалай ажал хэрэгүүдэй бүхы асуудалнууды гуримшуулна ха юм...

— Зүблэ даа. Хотын захиргаанай, городской Советэй болон бусадшые эмхи зургаануудай байгуулалта, тэдэнэй үүргэ, хоорондохи харилсаанууд эндэ тодоор харуулагданхай. Тиимэхээ хуули ёһын тус Уставай угха үүргэнэ тон ехэ. Энэ Уставы саг үргэлжэ хэрэглэжэ, бэлүүлжэ байхын тула аяар 29 дүрим, гуримүүд байха зэргэтэй. Мүнөө дээрээ тэдэмнай үшөөл бэлэн бэшэ. Тиимэхээ энэ ажал түргэлхэхэрэгтэй.

Хотын герб тухай дүрим, жэшээлхэдэ, энэ жэлэй октябрь харын 1 болотор абаха зорилготойбди.

Хотын захиргаан ба городской Советэй хоорондо мүнөө хайн харилсаан тогтонхой. Бэе бээе ойлголсонобди, шухала орёо асуудалнууды хамта оролдонобди. Харин ямаршьеб даа асуудалаар нэгэн ханалай үгы байбал, тэрэ үргэдхэмэл коллеги дээрэ табигдадаг саншалтай болонхой.

— Бимба Цынденевич, зунай ханын хахадын үнгэршэбэ. Хотые дулаагаар хангадаг предприятинууды, сорго, утаһанууды заһабарилха талаар ажал түлэг дундаа. Нёдондо жэл мэр байһан В. Шаповалов хотые үбэлдэ бэлдэхэ талаар хээзэдэшье хэгдээгүй ажал ябуулагдаа, Сибириин хотонууд сооһоо Улаан-Үдэдэл дулаан түрүүлэн үгтөө гэжэ байгааг ото хэлэдэг хэн. Мүнөө байдал ямар бэ, городской Совет энэ асуудалда ямар нүлөө үзүүлнэб?

— Б. Шаповаловай тиигэжэ хаа яагүй дабтажа байхадань, би өөрөө, городской Советэй депутатууды ходо хэлэжэл байгаа хэмди (ханана ёһотойт) - энэ худал, үбэлдэ бэлдэлгын ажал тон муу ябуулагдана, мүнэ танганай гаргашанууд хэмхээ ехэ гэхэ мэтээр. Үнэхөөрөөшье тиимэ байгаа. Энэниие тусхай шалгалташье гэршээлэ хэн, мүн үбэлэй янгинама хүйтэнэй түлэг дунда Советскэ райондо болоһон гай тодоршье баталаа бэлэй.

Мүнөө, сэхыень хэлэхэдэ, байдал тон хүндэ. Түсэбэй ёһоор ажал эхилэгдэбэшье - балай урагшаа ябанагүй.

Соргонууд болон бусад хэрэгсэлнүүд дуталдана, мүнгэн үгы. "Улаан-Үдэ энерго" гэжэ муниципальна унитарна предприятин (директорынь Б.Кукшинов) байгууламжы ондоо болгон хубилгаха гэхэн городской Советэй шидхэхээрин үнинэй абтабашы, энэ асуудал мүнөө болотор шидхэхэгдэнэгүй. Котельнинүүд амьарлан, өөһэдын счэгдтой боложо, өөһэдөө ажалаа ябуулха гэхэдэнь, Б. Кукшинов дурагүй. Энэнь ойлгосотой юм ааб даа, тээд бүхы заһабарилгын ажалда ямар ехэ нааг ушаруулагдана гэшэлб.

6-даху теплотрасса дээрэ ябуулагдаха бүхы ажалай гурбанайн лэ нэгэ хуби арай гэжэ хэгдэнхэй. Гэхэтэй хамта хртые дулаагаар хангадаг предприятинуудта 170-аад миллиард түхэриг үритэйбди. Харин "Бурятэнерго" гэжэ акционернэ бүлгэмдэ дүн хамтадаа - 200 миллиард. Энэ ехэ үри шэриез түлэхэ талаар ажал ябуулагдажал байдаг. Хоёр, гурбан талаһаань хэлсэжэ, үриез бага болгохоһоо эхилээд, элдэб арга боломжонууд хэрэглэгдэнэ.

Мүнөө заһабарилгын ажал гол түлэб 6-даху теплотрасса дээрэ, Зарчнэ һууринда ба 47-гохи кварталда ябуулагдана. 1-дэхи ба 2-гохи ТЭЦ-үүд мүн лэ ехэ ажалтай. Август харын сесси дээрэ үбэлдэ бэлдэлгын ажалай ябаса тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэхэ.

— Түрүүшынхией тэмдэглэгдэбэ. Иимэ хүшэр сагта энэ найр наагдан хэрэгтэй байба гэшэ гү, юу хэлэхэ байнат...

Энэ жэлэй март харада абтаһан Улаан-Үдэ хотын Уставай ёһоор июль харын түрүүшын амаралтын үдэр - хотын үдэр тэмдэглэгдэжэ байха юм. Мүнэ танганай үгыгэ ямар найр наагдан байха юм гэхэн хүнүүд үнэхөөрөөшье байгаа. Тиибэшье тэрэниие тэмдэглэхэ гэхэн шидхэхээр абтаа хэн. Сэхыень хэлэхэдэ, миини сэдгэхэл хананги. Найр наагдан хайн үнгэрөө. Үбгэд хүгшээдэшье, залуушуульшэ олон хэмжээ ябуулануудта хабаадаа. Үндэр наһатайшуулда энэ үдэртэ илангаяа ехэ анхарал хандуулагдаа. Хотын бюджетһээ ехэ мүнгэн гаргашалагданагүй гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Зарим фирмэнүүд туһаламжа үзүүлээ. Мүн тиихэдэ уран хайханай олон бүлгэмүүд үүсхэл ехэтэйгээр бүхы хэмжээ ябуулануудта хабаадаа.

— Хотын транспорт тухай асуудал олоной ханаа зобооно. Энэ асуудалаар оло дахин суглаа зүблөөнүүдшые болоо хэн, тээд байдал хубилнагүй...

Хотын зоние транспортаар гүйсэд хангахын тула 40-өөд миллиард түхэриг хэрэгтэй. Тээд энэ жэл оройдоол 10 миллиард ПАП-1 предприятуда үгтэнхэй. Тэрэнь гансал үригөө гэжэ арай шамай хүрөө. Яажа, ямар аргаар энэ асуудал шидхэхэб гэжэ бодолгото болоһоор үнинэйбди. Хэдэн шэглэлнүүд, арга боломжонууд мүнөө дурагдхагданхай, тэдэниие шэнжэлнэбди. Август хара соо болохо сесси дээрэ энэ асуудал үргэнөөр зүбшэн хэлсэхэ хүсэлэнтэйбди. Наяар трамвайн билегэй сэн 500 түхэригөөр нэмэжэ, 1500 болобо. Харин үнэн гаргашануудынь тоолоходо, нэгэ билегэй сэн 4500 болодог байна. Автобусой билегэй сэншые үшөө нэмэжэ болохо. Энэ үдэг аяар 51 элдэб бүлэг зон (милици, пенсионернүүд болон бусад) миинтээр ябана. Тиихэдэ эдэ зоний хүдэлдэг эмхи зургаануудай гээдын зургаанууд хотын бюджеттэ түлэхэ түлбэриез оруулагдагүй байха юм. Иимэ байдалы хубилгаха саг ерээ.

— Хотын бюджеттэ нэмэлтэ мүнгэ, олзо оршо ехээр оруулха талаар ямар ажал ябуулагданаб?

— Энэ хадаа манай ажалай тон шухала асуудал. Бидэ энээндэ саг үргэлжэ ханалаа табинхай байдагбди. Элдэб олон арга боломжонууды хэрэглэхэ гэжэ оролдонобди. Жэшээнь, налогово полициин ямаршьеб даа муниципальна предприятин зөөриие үри шэригэ гэжэ хурьян абаад, худалдаһан мүнгэниинь хотын бюджеттэ орохо ёһотой. Энэ шэглэлээр мүнөө ажал ябуулагдана. Үдэ гол дээгүүр баригдажа байһан хүүргын барилгы түгэсэжэ, ашаглалгада үгэхын тула үшөө 4 миллиард түхэриг хэрэгтэй. Бага зэргэ олдоһон мүнгэн энэ барилгада ябуулагдана.

Албан татабариаа сүлөөлэгдэхэн предприятинуудай тоо олон гэжэ хэлэхэ байнаб. Юрэл энэ шухала асуудал хотын захиргаанай ба городской Советэй анхаралда түрүүлэн байдаг гэжэ онсолон тэмдэглэхэ байнаб.

СССР-эй спортын габьяата мастер В.И.Баранниковай шанда хүртэхын түлөө боксоор

уласхоорондын мурьсөөн

УРДАНАЙНЬ СОЛЫЕ БАДАРУУЛХА

БУРЯАД ОРОНОЙ суута боксер - 1964 ондо Токиогий Олимпиадада мүнхэн медальар шагнагдана, хойто жэлын Европн чемпиной нэрэ солоор бадархан, СССР-эй спортын габьяата мастер Велингтон Баранниковай шанда хүртэхын түлөө боксоор "Байгал" гэжэ уласхоорондын заншалта 31-дэхи мурьсөөн июлин 18-наа 21 хүртэр Улаан-Удын хүүргин түмэр хэрэгсэлнүүдэй заводой Соёлой-спортын ордон соо болобо.

Мурьсөөе нээлгын нарад дээрэ эмхидхэлэй комитетэй түрүүлэгшэ - Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо А.Ч.Нимаева спортсменүүд болон сугларгашадые халуунаар амаршахадаа, нютагайнгаа суута хүбүүн Велингтон Баранниковай шангуудта хүртэхын түлөө наадан эмхитэй найнаар үнгэргэгдэжэ, шэнэ цэрэнүүдые тодоруулаха абза гэжэ найдажа байханаа мэдүүлээ.

Удаань республикын Боксын федерацийн президент, "Ариг ус" гэдэг концернын президент, боксоор спортын мастер Е.К.Ханхалаев сугларгашадта хандахадаа, энэ ехэ наадан манай республикада ариан бээлэйн шадабаригтадай спортын нэрэ хүндые нэргээхэ, урданайнхн соло бадаруулаха зорилготой байна гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, заншалта мурьсөөнэй эрхим бэрхэ боксерто "Жигули" түхэлэй хүнгэн автомобиль бэлэг болгодон барюулагдаха юм гэжэ хэлэхэдэнь, танхим соогуур альга ташалга эрдэлэб.

Совет спортын домог сууда гарна, Римэй Олимпиадада хүрэл, Токиогий, Мехикын Олимпын наадануудта алтан медальнуудаар шагнагдана, Европо түбин хөөр дахин чемпион, СССР-эй долоо дахин чемпион, спортын габьяата мастер Борис Николаевич Лагутин нигэжэ хэлэб:

- Би танай чютагай хүбүүн Вили Баранниковтай унаган нүхэрби. Арба найса гаран жэлэй хугасаа соо СССР-эй суглуулагдамал командын бүрэлдэлдэ ороходоо, амжалта наалтаа, урагшагүйдэлгэнүүдээ хамтаараа хубаадагдан байхадби. Велингтон үнэн сэхэ зантай, аян бүхэн юумэинээ айха тэбдэхгүй, ажалша бүхэриг хүн байхан дээрэлхэ спортло иимэ ехэ амжалта туйлажа, оронингөө нэрэ хүндые дээшлүүлээ бшуу. Тиин мүнөө нүхэрлэйшөө нэрэмжэтэ заншалта мурьсөөндэ айлашаар буугтад байлаада, танаи ринг дээрэ шэнэ үеин залуу боксернуудай ургажа гарахынь хүсэхэ байнаб. Эндэ эгээл эрхимүүд илажа гараг лэ да!

Нүүлээрнь Россин Федерацийн габьяата артист Вячеслав Бальжинимев ирагуу найхан дуугаар спортсменүүдые, сугларгашадые

амаршалба.

Тиигээр түрүүшын боксернууд рингдэ уригдаба. Хитадай Арадай Республикын Убэр-Монголой, Монголой, Россин Федерацийн Тыва, Саха (Якуд) болон Буряад Республиканыудай, Эрхүүгэй областийн 65 ариан бээлэйн шадабаригтад хабаада.

Гурбан үдэрэй турша соо үргэлжэлхэн тулалдаануудта нагшагда нагшагдааар, эгээл шандааха шагатай, зориг эрмэлзэлтэй боксернууд урагшаа дабшажа, түгэсхэлэй нааданда хабаадаха эрхэдэ хүртэб.

Эгээл хүнгэн хоёрдохин шэгнүүртэ спортын мастер Мэргэн Монгуш (Кызыл), мастерта кандидат Андрей Малыгин (Братск) гэгшэд хабаа туршаба. Профсоюзнуудай Түбэй советэй чемпиони, Сибириин спартакиадада илагша М.Монгуш залуу боксерхоо шанга шагалата абахадаа, нүгөөдэһөө булюу байханаа харуулаа.

54 килограмм. Спортын мастерта кандидатүүд Пүрэвдоржийн Цэгмид (Улаан-Баатар) Вячеслав Красногоров (Улаан-Удэ) хоёр рингдэ гаража тулалдахадаа, зориг абьяастай байханайнгаа түлөө харагшадай дура татаба. Энэ уулзалта тэнсүү шанга тэмсэлдэ үнгэржэ, сугларгашадтай альга ташалгаар нэгэнгэ бэшэ утгагдаа. Судьянарай шийдхэбэрээр ВСГТУ-гай 18-тай оюутан В.Красногоров илажа, түрүүшынхэ заншалта нааданай чемпион болобо.

Спортын мастернууд Эрдэни Бабудоржиев Отгонбаатарын Мангалсүрэн хоёр хүнгэншэг шэгнүүртэ уулзаба. Эндэ хонирхолтой тулалдаан болохоор хүлээгдээ хэн. Ушарын гэбэл, урда тээнэ тэдэ гоё найхан арга дүрэтэй, шандааха шагатай, ринг дээрэхи байдлаа ялала ойгодог байханаа харуулаха, иалта туйлахан байгаа бшуу. Тэдэ эндэ боксдо дуратайшуулай хүсэл бэлэбгүи. Булгархай хамартай манай боксерой мурьсөөгөө үргэлжлүүлхэ аргагүй болоходонь, монгол спортсмен О.Мангалсүрэндэ иалата олгодоо.

60 килограмм. Спортын мастерта кандидатүүд Бальжинима Раднаев (БГСХА), Виталий Хапгареев (ВСГТУ) гэгшэд рингдэ уригдаба. Түрүүшын хоёр раундаа технологическа университетэй оюутан оношотой мэргэн

сохилто хэжэ, нүгөөдээе обогротуулархэе. Саашаада Раднаев нэгээ орожо, мурьсөөнэй ябаса хубилгахые оролдобо. Гурбадахи, дүрбэдэхи раундуудта Бальжинима нүхэрлэйгөө хараа бодолые таажа, уридан сохилтонуудые хэнэ. Тиихэдэнь Виталий хамгаалтаа алдаха юм. Судьянарай шийдхэбэрээр В.Хапгареев 3:2 тоотойгоор илаба. Манай суута боксер Велингтон Иноктеевич Баранников энэ шэгнүүртэ тулалдадаг байхан юм. Тэрэнэй нэрэ хүндые, алдар солые хэн арьбадхаха, үргэлжэлүүлхэ гэшэб?

Буряадай хүдөө ажахын академийн оюутан, спортын мастер Вадим Федяев 148 дахин

рингдэ гаража тулалдахадаа, 127 иалта туйлахан, Алас-Дурна зүгэй чемпиной нэрэ зэргэдэ хоёр дахин хүртэһон, залуушуулай дундаа Россин түрүү нуури эзэлхын түлөө мурьсөөндэ мүнхэн медальар шагнагдана намтартай. Энэ удаада В.Федяев Убэр-Монголой мастерта кандидат Цолмон, залуушуулай дундаа Монголой чемпион Дэнсмаа, ЛВРЗ-гэй спортын клубай спортын мастер Михаил Луудупов гурбаниие динлэжэ, "Байгал" гэжэ уласхоорондын мурьсөөндэ дүрбэдэхие илажа гараба. Иимэ ажилтаданы тренернүүд В.А.Маковеев, В.В.Павлов ехэ габьяатай.

67 килограмм. "Мотом" гэжэ акционернэ бүлгэмэй харуудта хүдэлдэг Баяр Будаев аяар 25-тайдаа бокс эрхилхэдэ, бар хүсэндэ, оношотой мэргэн сохилтодоо найдананше байхадаа болохо. 30-тай спортын мастер Б.Будаев Монголой боксер Б.Дамдинбазарые түрүүшын минутын тэн багта нокаудаар динлэжэ, сугларгашадтай зүгөө алгта ташалгаар утгагдаа.

Бусад шэгнүүрнүүдтэ С.Коньлов (Шелеховэ) - Хадабаатарые (Убэр-Монгол), Чулуун (Убэр-Монгол) - А.Макуровые (Ангарск), О.Миргородченко (Эрхүү) - А.Казимиренкые (Шелеховэ), О.Макарцев (Улаан-Удэ) - Ма-жинь-вэй (Убэр-Монгол), Лю-жинь-Жин-тэ-ение (хоюулаа Убэр-Монголхоо) илажа гарана байгаа.

Байгша ондо абарга чемпионине элирүүлхын түлөө тулалдаан түрүүшынхэ үнгэргэгдөө. Эндэ 88 килограмм шэгнүүртэй Олег Макареце (ВСГТУ) 113 килограмм шэгнүүртэй Лю-жинь (Убэр-Монгол) хоёр рингдэ гаража тулалдахадаа, харагшадые хужарлуулаа. Хоёр метр үндэр бэтэй, 25 килограммээр үлүү шэгнүүртэй боксерой довтолгые саража шаданан О.Макарцевта судьянар иалата олгобо. Тренер Балдан Буянтуев абарга чемпион Олег Макарецевые хурган хоридог юм.

Энэ жэлэй мурьсөөнэй найшаалтай юумэниин гэбэл, урданай боксернуудые, спортын ветерануудые ёһолон хүндэлжэ, гарай бэлэгүүдые, мүнхэн шангуудые тэдэнэртэ барюулан ушар болоно. Эндэ Бадма Жигмитов, Виктор Бадмаев, Николай Хабалов, Иван Бажунов, Владимир Ильин, аха дүүнэр Чингис болон Баатар

Хараевууд, Анатолий Тармаев, Константин Зонхоев, Василий Шабаев, Владимир Степанов, Чимит Митупов, Яков Цуй-ю-сен, Владимир Николаев болон бусадтай нэрэ обюудые дурдалтай.

Соёлой программнэ үргэн ехэ байгаа. Буряадай оперно театрай дуушад - СССР-эй арадай артистка Галина Шойдагбаева, Россин Федерацийн габьяата артистнууд Ольга Аюрова, Вячеслав Бальжинимев, республикын арадай артист Григорий Багадаев, республикын габьяата артист Баатар Будаев гэгшэд опероһоо аринуудые, буряад, монгол, ород арадуудай дуунуудые гүйсэдхэжэ, айлашадтаа, спортсменүүдтэ, сугларгашадта бэлэг бариба.

"Ариг ус" гэдэг концерн, "Бурятэнерго" гэжэ акционернэ бүлгэм мурьсөөнэй гол спонсорнууд болобо. Сэлэнгын ЦКК, Удын урда бээдэхи талха татадаг комбинат, Гусиноозерскын ГРЭС, КамАЗ-эй Буряадай түб, "Бикомбанк", "Ливона", "Имппульс", "Годли",

грамотанууд, медальнууд, үнэтэ бэлэгүүд барюулагдаа. Онсо шалгарашадта тусхай шангууд тогтоогдобо. Родион Хертек (Кызыл), Дэнсмаа - харагшадтай талархалай, Баяр Будаев - иалта туйлаха хүснэ эрмэлзэлэй, Бальжинима Раднаев Виталий Хапгареев хоёр эгээл найханаар тулалдаанай түлөө шангуудта хүртөө. Судейскэ коллегийн шийдхэбэрээр, сугларгашадтай дунда тараагдахан анкетын дүнүүдээр спортын мастер Вадим Федяев мурьсөөнэй эрхим бэрхэ боксер гэжэ тоологдон, "Жигули" түхэлэй хүнгэн машинаар (ВАЗ 2105) шагнагдаа. "Бурятэнерго" генеральца директорэй орлогшонор Б.В.Мангатов, В.И.Алферов хүнгэн автомобилнэй тұлхюур барюулаба.

Хизаарлагдана харюусалгатай "Морена" нүхэсэлэй хүтэлбэрлэгшэд Вячеслав Юмцыренович Гармаев, хүбүүниин Олег Велингтонович эсэгэдэе - Велингтон Иноктеевич Баранниковта мүйлэ хүнгэн машина бэлэглэб.

Эмхидхэлэй хороон хүндэтэ айлашан Виктор Николаевич Лагутинда тэрлиг, тооробио малгай үмэдхүүлээ, тэрэниие видеокамераар шагнахан, тэрэнэй хамган Татьяна Петровнагай даа мурэ дээгүүр булган захэ хэдэрүүлхэн байгаа.

Иигэжэ "Байгал-97" гэжэ заншалта мурьсөөн эмхитэй найнаар үнгэргэгдэжэ, залуу найна, спортын, соёлой ёһотой найндэр болохо дүүрбэ. Эндэ эмхидхэлэй хороон, судейскэ коллеги (ахам), судья - уласхоорондын категориин судья Николай Пучков (Москва), ахамад секретарь Цырен Цындыжапов (Ярууна) ехэ ажа ябуулаа гээд тэмдэглэйтэй.

Б.М.ЖИГЖИТОВ.

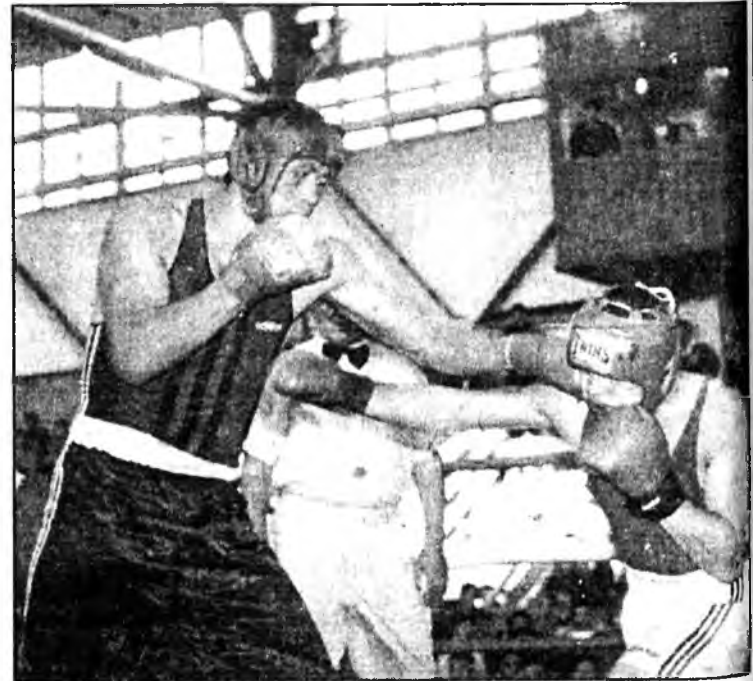
ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: суута совет боксер Виктор Лагутин амаршалгын үгэ хэлэхэ байна; Россин габьяата артистка Ольга Аюрова ирагуу найхад дуу айлашадта, спортсменүүдтэ бэлэглээ; Велингтон Иноктеевич Баранниковта хүнгэн автомашины тұлхюур, техникэ совет паспорт барюулагдаба; абарга чемпионине элирүүлхын тула Лю-жинь Олег Макарецевтай тулалдажа байна.

М.ШАНТАКОВОЙ фото.

"Морена", "Полистройдеталь", "Бурятвторчермет" гэжэ акционернэ бүлгэмүүд, республикын Промышленно-худалдаа наймаанай палата мүн лэ мунгэ зөөрээр туйлахан, шангуудые тогтоохон байха юм.

Илагшадта, шангуудта хүртэгшэдтэ Хүндэлэлэй

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Редактор А.А.АНГАРХАЕВ.

РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: С.Д.РИНЧИНОВ (редакторай орлогшо), Г.Х.ДАШЕЕВА (редакторай орлогшо), Б.М.Ж.БАЛДАНОВ (харюусалгата секретарь), Р.Б.ГАРМАЕВ, Д.Д.СУНДАРОН (Буряад Республикын Арадай Хурал), таһагуудые даагшад: Ц.Ц.ДОНДОГОЙ, С.Д.ОЧИРОВ, Т.В.САМБЯЛОВА, В.И.ПИНТАЕВ (хэблэлэй директор).

Манай адрес:

670000, Улаан-Удэ, Каландаришвилиин үйлэс, 23, "Буряад үнэн" газетын редакци.

Газет хэблэлэй 1 хуудан хэмжээтэй. Индекс 50901. Хэлэг 2363. Хэблэлэ тушаалдан сар 17.00.

"Республиканска типография" гэлхн АО-до газет хэблэгдээ. Директорийн телефон: 2-40-45. Б-0079-дэхи номертой оор бүрихлэлэ абтанхай. Заказ № 7837.

Редакцийн телефонууд: редакторай - 1-50-96, приемнын - 1-54-54, редакторай орлогшонорой - 1-68-08, 1-64-36, харюусалгата секретарийн - 1-50-52, секретариатай - 1-62-62, таһагууд: үндэһэтэй болон политическэ асуудалнуудаар - 1-55-97 (даагшан), 1-61-35, 1-34-05, экономикын - 1-63-86, 1-61-35, соёлой болон түүхын - 1-60-21 (даагшан), 1-57-63, залуушуулай, оюутадай ажабайдалай болон олонинтын хүдэлмэрини - 1-54-93 (даагшан), 1-69-58, мэдээлэй болон соноосхой - 1-67-81, корректорнүүдэй - 1-33-61, компьютерна түбэй - 1-66-76.

"Бурятия" хэблэлэй телефонууд: директор - 1-49-94, бухгалтери - 1-23-67, вахта - 1-35-95.

Тоонуудай, бодото баримтануудай, хүнэй, нютагай нэрэнүүдэй бэшэлгые хазгайруулан ушарта авторнуудын харюусалгатай. Редакцийн наамжа автарайхитай адли бэшэ байжа магад.